Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2025/466

6.3.2025

ODPORÚČANIE KOMISIE (EÚ) 2025/466

z 5. marca 2025

o plnení cieľov naplnenia zásobníkov plynu v roku 2025

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 292,

keďže:

(1) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1032 z 29. júna 2022, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2017/1938 a (ES) č. 715/2009, pokiaľ ide o uskladňovanie plynu ([1]), sa zaviedli záväzné minimálne ciele naplnenia zásobníkov plynu, aby sa zvýšila energetická bezpečnosť a odolnosť Únie. Plnenie týchto cieľov významne prispelo k zabezpečeniu dostupnosti plynu, najmä v obdobiach vysokého dopytu po plyne a obdobiach volatility a neistoty na trhu, o čom svedčí skutočnosť, že zásobníky plynu v EÚ boli pred každou z posledných troch zím naplnené na 90 % alebo viac. Zásobníky plynu naďalej pokrývajú 30 % spotreby plynu v zimnom období v EÚ a zabezpečujú flexibilitu elektrizačnej sústavy.

(2) Situácia na európskom trhu s plynom sa od roku 2022 výrazne zlepšila, hoci vystavenie cenovej volatilite pretrváva, a to najmä v dôsledku vyššieho podielu LNG na európskom energetickom mixe a zvýšenej konkurencie v oblasti globálnych dodávok LNG v geopolitickom kontexte.

(3) Od novembra 2024 panuje na európskom trhu s plynom situácia, ktorá sa vyznačuje tým, že zmluvy na dodávky plynu počas leta 2025 sú drahšie než zmluvy na dodávky plynu počas zimy 2025 – 26 (negatívne rozpätie letných vs. zimných cien), a v dôsledku toho sú obchodné stimuly pre plynárenské podniky, aby uskladňovali plyn na nasledujúcu zimu, slabšie ako v predchádzajúcich vtlačných sezónach.

(4) Napriek tomu, že dopyt po plyne v Európe od roku 2022 klesol takmer o 20 %, sa zároveň očakáva, že úrovne naplnenia zásobníkov plynu na konci vykurovacej sezóny 2025 budú v porovnaní s poslednými dvoma rokmi nižšie. Budú však podobné priemerným úrovniam naplnenia zásobníkov pred krízou ([2]) a výrazne nad úrovňami z roku 2022. V porovnaní s predchádzajúcimi dvoma sezónami bude preto nutné vtlačiť do zásobníkov väčší objem plynu počas leta, aby boli zásobníky naplnené pred zimou 2025/2026.

(5) V tomto nestálom a zložitom prostredí je nevyhnutné, aby bola zachovaná zásadná úloha zásobníkov plynu pri zaisťovaní bezpečnosti dodávok a aby sa na ten účel zachoval povinný cieľ naplnenia zásobníkov do 1. novembra. Tým, že sa členským štátom poskytne dostatočná flexibilita na naplnenie zásobníkov počas letnej sezóny za optimálnych nákupných podmienok, sa zároveň zníži tlak na sústavu a zabráni sa narušeniam trhu za súčasných trhových podmienok.

(6) V tejto súvislosti je rovnako dôležité zdržať sa vnútroštátnych opatrení, ktoré môžu negatívne ovplyvniť trh s plynom alebo ohroziť situáciu v oblasti energetickej bezpečnosti v inom členskom štáte alebo Európskej únii. Ak existujú subjekty poverené napĺňaním zásobníkov plynu, mali by sa snažiť uplatňovať obozretnú obchodnú stratégiu, ktorej cieľom je zabrániť významnému negatívnemu vplyvu na spotové trhy a trhy s derivátmi.

(7) Platnosť súčasných ustanovení týkajúcich sa zásobníkov plynu, najmä článkov 6a a 6b nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 ([3]) uplynie v decembri 2025.

([1]) Ú. v. EÚ L 173, 30.6.2022, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1032/oj.
([2]) Priemerné úrovne naplnenia na konci vykurovacej sezóny, t. j. k 1. aprílu, za roky 2017 – 2021.
([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 z 25. októbra 2017 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 994/2010 (Ú. v. EÚ L 280, 28.10.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj).

(8) Znamená to, že flexibilita pri napĺňaní zásobníkov počas celého roka 2025 musí vychádzať z existujúceho legislatívneho rámca. Usmernenia o tom, ako identifikovať a uplatňovať ustanovenia o flexibilite, ktoré sú súčasťou existujúceho legislatívneho rámca, môžu pomôcť členským štátom lepšie koordinovať a rozumne navrhovať svoje stratégie napĺňania zásobníkov pred zimou 2025/2026,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

1. Odporúča sa, aby členské štáty pri navrhovaní a vykonávaní vnútroštátnych opatrení na splnenie svojich povinností napĺňania zásobníkov plynu zabezpečili, aby takéto opatrenia nenarúšali vnútorný trh s energiou ani negatívne neovplyvňovali energetickú bezpečnosť iných členských štátov alebo Únie, a aby na tento účel konzultovali s koordinačnou skupinou pre plyn. Na zachovanie integrity spoločného trhu a zabezpečenie spravodlivej energetickej bezpečnosti v celej Únii je nevyhnutná koordinovaná činnosť.

2. Členským štátom sa odporúča, aby preskúmali vykonávanie dočasných opatrení, ktoré boli zavedené na podporu trajektórií plnenia a cieľa naplnenia zásobníkov k 1. novembru, a aby prehodnotili najmä ich vplyv na fungovanie vnútorného trhu s energiou. Členským štátom sa takisto odporúča, aby pri navrhovaní takýchto opatrení zvážili ich vplyv na stabilitu a riadne fungovanie trhov s derivátmi. Členským štátom sa odporúča, aby overili, či prípadné subjekty zodpovedné za vykonávanie stratégií majú potrebné odborné znalosti v oblasti obchodovania na trhoch s energiou vrátane vhodných stratégií hedžingu.

3. Odporúča sa, aby členské štáty pri rozhodovaní o opatreniach týkajúcich sa úrovne naplnenia zásobníkov počas celého roka zohľadnili skutočné trhové podmienky. Pri riešení odchýlok od trajektórie plnenia a rozhodovaní o možných donucovacích opatreniach Komisia poskytne väčšiu flexibilitu tým, že zohľadní konkrétny vývoj na trhu s plynom a účinky, ktoré môže mať na plnenie cieľov naplnenia zásobníkov.

4. V súlade s článkom 6a ods. 2 nariadenia (EÚ) 2017/1938 členské štáty, ktoré majú značnú kapacitu podzemných zásobníkov a ktoré by boli neúmerne postihnuté povinnosťou splniť cieľ naplnenia podzemných zásobníkov plynu na svojom území, môžu uskladňovať objem zodpovedajúci 35 % ich priemernej ročnej spotreby plynu za predchádzajúcich päť rokov. Okrem toho podľa článku 6a ods. 5 nariadenia (EÚ) 2017/1938 môžu členské štáty so značnou infraštruktúrou zásobníkov LNG (viac ako 4 % svojej priemernej vnútroštátnej spotreby plynu za posledných päť rokov) započítať zásobníky LNG do svojho cieľa naplnenia k 1. novembru. Členské štáty sa vyzývajú, aby využili tieto poskytnuté možnosti flexibility.

5. V súlade s nariadením (EÚ) 2017/1938 sú členské štáty povinné prijať vhodné opatrenia na splnenie cieľa naplnenia k 1. novembru. Komisia však pripomína, že článok 6a ods. 8 poskytuje určitú flexibilitu, keď členský štát čelí technickým problémom, ako sú obmedzenia plynovodov alebo problémy so zariadením na vtláčanie plynu, a umožňuje členskému štátu splniť cieľ naplnenia do 1. decembra. Komisia môže považovať osobitné trhové podmienky, ktoré vedú k výnimočne nízkym mieram vtláčania plynu do zásobníkov, za rovnocenné so špecifickými technickými vlastnosťami. Tým však nie je dotknutá povinnosť príslušného členského štátu poskytnúť primerané a podrobné dôvody, prečo nebolo možné povinný cieľ v plnej miere splniť.

V Bruseli 5. marca 2025

Za Komisiu
Dan JØRGENSEN
člen Komisie